

Campylobacterinfektion, läkarinformation 2013-12-13

Allmänfarlig och smittspårningspliktig sjukdom. Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad.

Laboratediagnostik

Fecesprov, se lokala laboratorieanvisningar. Det finns många olika campylobacterarter, men *C. jejuni* och *C. coli* är vanligast.

Smittvägar

Fekal-oral smitta. Omkring 40 % av fallen är smittade i Sverige. Reservoiren finns inom djurvärlden. Fjäderfä, gris, nötkreatur, får, hund, katt är exempel på djur som kan bära på bakterien. Smitta överförs via förorenade livsmedel. Kyckling är en välkänd smittkälla, men utbrott från opastöriserad mjölk och fekal förorenat vatten har inträffat vid upprepade tillfällen. Bakterien kan spridas mellan livsmedel vid oförsiktig hantering via t.ex. skärbrädor och köksredskap. Campylobacter dör vid upphettning till cirka 70 grader, men överlever djupfrysning.

Inkubationstid

Vanligen 2-5 dagar (1-10 dagar).

Patienten och förhållningsregler:

- *Smittsamhet*: Normalt läker sjukdomen ut av sig själv inom en till två veckor men patienten utsöndrar bakterier i ytterligare några veckor. Längre bärarskap är ovanligt liksom smitta från person till person.
- *Behandling*: Antibiotikabehandling har endast marginell effekt på symtomen och bör undvikas vid okomplicerad campylobacterdiarré. Antibiotika ges endast vid allvarlig enterokolit eller septisk infektion.
- *Sjukskrivning/avstängning*: Patienter med diarré ska sjukskrivas. Symtomfria personer, även inom s.k. riskyrken, som kan tillgodogöra sig hygieninformation kan återgå till arbete, skola eller förskola eftersom de erfarenhetsmässigt utgör en obetydlig smittrisk.
- *Riskyrken*: Personer som yrkesmässigt bereder eller hanterar oförpackade livsmedel eller yrkesmässigt vårdar spädbarn eller patienter med kraftigt nedsatt immunförsvar. Person som arbetar med oförpackade livsmedel är enligt europeisk livsmedelslagstiftning* skyldig att omedelbart meddela sin arbetsledare om smittan.
- *Förhållningsregler/hygienråd*: Ge information, förhållningsregler och hygienråd till patienten (se "Campylobacterinfektion, patientinformation"). Förhållningsreglerna ska journalföras.

Smittspårning och övriga åtgärder

Frågor till patienten:

- Ta uppgifter om arbete, skola, förskola.
- Ta uppgifter om närstående med riskyrken eller som går i förskola.
- Fler sjuka i omgivningen?
- Resor inom och utom landet (resmål, arrangör, hotell, ut- och hemresedatum)?

Vid inhemsk smitta även:

- Hantering/intag av misstänkta livsmedel eller vatten (t.ex. från egen brunn eller i naturen)?
- Restaurangbesök?
- Djurkontakt?

Åtgärder:

- Provtta kontakter med symtom.
- Vid misstanke om inhemsk livsmedelsburen/vattenburen smitta, samråd med smittskyddsläkare och kommunens miljö- och hälsoskyddskontor.
- Kontakta omgående smittskyddsläkaren vid misstanke om ansamling av fall.

Anmälan

Alla fall ska senast dagen efter diagnos anmälas till smittskyddsläkaren, enklast via www.sminet.se.

Kriterier för klinisk anmälan enligt smittskyddslagen

Misstänkt fall Klinisk bild förenlig med diagnosen (gastroenterit eller bakteriemi)
+ epidemiologiskt samband

Bekräftat fall Ett fall som laboratorieverifierats genom isolering och/eller nukleinsyrapåvisning av *Campylobacter* spp. från feces eller blod

*EG-förordningen 852/2004, bilaga II, kap VIII, punkt 2

Ansvarig Smittskyddsläkare Peter Iveroth, Smittskydd Vårdhygien, Länssjukhuset Ryhov, 551 85 Jönköping. Tel 036-32 23 34, mobil 0705-45 06 54.